

בס"ד

שלחן היראה

והוא שלחן ערוך בכל טוב
להלך בעצת רבינו ז"ל

פרשת וישב - ועניני חנוכה

ה'תשע"ב

לתגובות להארות והערות
ולקבלת העלון באימייל שלכם
shulchanhayirah@gmail.com

תמצית הדברים

תכלית הקדושה הוא לבלום את המרוץ של העולם הזה ולגלות בו את רחמנות ה' יתברך. זה היה כח האחים הקדושים הצדיקים בני יעקב שהפכו את המירוץ לקשרי אלומות אור ועסקו בהמשכת אלוקותו יתברך לתוך כלים קדושים. יוסף רצה להוסיף להם בעבודתם את החלק החסר להם וטעו בו. כי הוא היה חידוש מופלא של השגחה מאין כמוה. קדושת השגתו היה בה הכח לעורר שוכני עפר ולחדש דרי מעלה. והוא בחי' קברי צדיקים.

הצדיק האמת הוא אחד ויקר מאד. כי יכול לחדש כל נפש ולהאיר בה לובן העליון של הנשמה. הבא על ציונו זוכה לקבל פניו ויכול אז גם בלימודו לזכות לאור הפנים והשלום. ואז יכול כפי בחי' לתקן מחלוקת האחים על יוסף. הצדיק האמת הוא בחי' שבת בחינת עצימת המרוץ לגמרי עד שגם ימי החול מתקדשים בקדושה עליונה. והוא גם בחי' ראש חודש היינו זמן המיעוט וההסתרה שאז דוקא הצדיק ממשיך הארה גדולה מאד לכל אחד להבין את עצמו עם ה' יתברך את שפלותו ותשובתו ובחינת עבודתו המיוחדת. הוא מאיר לכל אחד חיות האמונה הטבולה בדעת שה' נמצא איתך עכשיו. ע"י זה מסתלקת הכפירה וגסות הגאות ונפקחים עיני החכמה אצל כל אחד עד שרוצה באמת.

וזה בחי' חנוכה, כי בחנוכה יכולים לזכות לחדש הרצון לדבר הקדוש ולהכניע המזג הרע. כי בחנוכה ע"י הנרות היינו הכלים מאיר אור הדעת שהוא היחוד הקדוש. דבקות בחי' "איה מקום כבודו" עם בחי' "מלוא כל הארץ כבודו". שזה נעשה ע"י צדיק האמת שזכה לגלות את האמונה בה' גם בבחי' "איה" ששם שורש ההסתרות והארת המקיפים הנוראים של הדעת וגם בבחי' "מלוא" ששם הענוה והשפלות והדבקות של העולם הזה בעולם העליון.

ע"י אור הנרות מוציאים את הרגל היינו האמונה מן השוק מן העפר בחי' "הקיצו ורננו שוכני עפר" שמוזה העפר נעשים הכלים הקדושים לקבל אור הדעת. ומשה רבינו התחנן לפניו יתברך על ימי החנוכה עד שנענה לו. ובכוחו מאיר אור בית המקדש בכל בית בישראל להמשיך לישראל דעת, לצאת מעוונות וכפירות. ומאירים הנרות בזוהר רחמנות ה' יתברך עלינו שע"י זה מכניעים האכזריות והכפירות. ומאירה האמונה את החכמה הקדושה לראות שפלותו באמת ולזכות לתפילה ולחיי נצח.

וכל זה בכח יוסף שהוא תוספת קדושה שמחדשת את הנפש אפילו במקום אופל וחושך אפילו מתחת עשרה טפחים שאז מאיר הרצון ונעצר המירוץ האכזרי, וכל אחד יכול למצוא את מקומו בכבוד ה' בשלום. ולהבין הרמזים השייכים לו. איך לזכות ליראת ה' לחיים בכל מצב, שע"י זה נשמרת האמונה בלי פגע. ונמשך המתקת הדינים ורוב ברכות לכל ישראל אמן.

הרחבת הביאור

בכל פעם לכלוא בתוך כליהם אור זך יותר ויותר, וע"י זה האור יזכו לחפש ב"גנזי דמלכא". כל מצוה ומצוה וכל התגברות על טבע הגוף הוא נר אחד, והנרות מצטרפים באורם ובזמן זריחתם, לחיפוש המופלא שיהיה לעתיד באוצרות המלך (ראה בשיחות הר"ן קל"ד). כל בוקר האדם רואה סביבו חיות גדולה של התעסקות וריצה אחרי משהוא. וכן החיות והדגים וכל

העולם רץ ובכל יום מתחדשת ריצתו, זה טבע שטבע הקב"ה בעולם שהכל ירוצו, מי אחרי הטבע ומי אחרי המטבע. העולם מנוגע ביותר בנגעים קשים ואע"פ כן הוא מלביש לרצונות וכיסופים עלאיים שמקבלים חיות משורש הרצון הקדוש והנורא. שעלה ברצונו יתברך לברוא העולם כדי לגלות רחמנותו על בריות מגושמות, שיהיה להם בחירה לזכך את עצמם ולזכות

וזה ההבדל הגדול בין השניים, שהקליפה פרודה מיוצרה ולא נדבקת כלל בטובו ורוצה לבטל את רצונו ולשנות את הבריאה לרצונה ר"ל. והקדושה ככל שמאירה יותר מרצונו הזך והפנימי גם מתמלאת מרחמנותו המתגלה. ומשתעשעת מטובו וישועתו ומכניסה משמעות ותקיפות לרצונו האמיתי שבבריאה שיוכל להתגלות בכלים מבוררים וטהורים. לכן כל הימים הקדושים יש בהם בלימת המירוץ היינו המלאכות, ויש בכל יום טוב, מעין שעשוע עולם הבא. וככל שהיום יותר בולם ומחוייב ביותר במניעת מלאכה, כן גדולה ועצומה יותר קדושתו והשפעתה. ועיקר ההשפעה הוא לקדש את ימי החול שאז המרוץ בעיצומו, בבלימה מקודשת. כי רצונו הפשוט היה שיקבלו כל בריותיו קדושת שבת בכל יום ואם היה אדם הראשון נכנס לשבת כראוי לא היה מוזכר כלל ענין "בזיעת אפיך תאכל לחם" אלא ברוח אפינו משיח ה' היינו כחולמים ומשיחים דברי שיר על הלחם וכך עוד יהיה בודאי ב"ב אמן.

האחים הקדושים בני יעקב היו זן מיוחד שבבריאה שזכו לבלום את המרוץ האנושי בעוצמה גדולה ובקדושה. בכח קדושת אביהם ותורתו המסורתית מבית מדרשם של שם ועבר, ובכח השגתו המופלאה ונבואתו וברית אבותיו, הקנה להם יעקב אבינו את הכח להיות מרכבה דקדושה ולהיות נבדלים באמת מהמרוץ האנושי המטופש. גם זכו כל אחד ואחד ליחד יחודים קדושים ונוראים ולעבוד את ה' עבודות מופלאות. כל אחד ואחד מהם היה ממשיך אור קדמון בלי גבול לתוך צמצומים קדושים וכלים טהורים והיתה פרנסתם בשפע וחיותם התורנית כאלומת אור.

הרמש, אי אפשר לבלום את הרצון הזה שמלובש בו הרצון האלקי, כי מה יעשה אדם כנגד בוראו. אשרי מי שראה אדם שרץ אחרי השגה אלקית או רץ לעשות רצונו יתברך כי זה המראה יכול לשנות ולהפוך לאדם את החיים. אשרי מי שזוכה לראות פני הנרות שמלובש בהם פני החשמונאים הצדיקים שמסרו נפשם על קידוש ה', אשרי מי שזוכה לראות בהם את פני הצדיקים הזקנים דקדושה שמחדשים את ימיהם עד בלי קץ, שזכו לעונג דקדושה בעולם הזה. שע"י נעימות התורה זכו בחייהם לשעשוע עולם הבא, לקשר העולם הזה ביוצרו. כי לקשר את החיים והמירוץ לרצון ה' יתברך הוא כל תכלית הבריאה. וזה היה הכעס הגדול של היוונים. הם לא היו מוכנים לקבל שכל הבריאה היא רק בשביל הביטול אליו יתברך, הם "קידשו" כביכול את המירוץ. וטינוף דעתם הנקרא "חכמת יון" וכן הבאים אחריהם "תרבות רומי", עדיין מהדהדים אצל כל אחד שלא קידש עצמו כראוי ולא זכה עדיין להוציא עצמו מ"טיט היון" היינו שעוד מאמין למרוץ וחי אותו.

והיו כאלה שזכו לבלום את המרוץ. היו מצד הקדושה והיו ההיפך. כי גם בצד שלהם המבחן האמיתי הוא מי שיכול לבלום את הדחף הטבעי שאז זוכים למטבע רק השאלה מה קונים איתו. גם מאוד משנה באיזה כח נבלם הטבע, אם נבלם ע"י טביעה יותר גדולה שמכניע את הרגילות ומבטלת אותה, או שנמשך מעל הזמן והמקום שכל אלקי שמקנה עצמה פנימית וביטול להתעלות מעל ריצת הזמן ולכנוס בשורש המסובבים ולהתחיל התחלה חדשה בעיניים חדשות ובידיעה חדשה של האחד והיחיד המתלבש באין סוף הפרטים, והרגילות והשיגרה הטבעית מקבלות משמעות חדשה.

שמגלה קדושת הארץ. קדושת העבודה המפוארת של "קרוצי החומר" ההיולי המתגלה בעולם השפל. המושכים עצמם אל ה' יתברך מהעולם הזה ומהמירוץ המדומה שלו. וזה עיקר הניצחון על היוונים. כי כל המשכה של שכל מקיף לשכל פנימי היינו ללב ישראל מכניע אותם מחדש. וכך עבדו את ה' האחים הקדושים והיו "מאלמים אלומות בשדה" והיו קושרים קשרים ובונים כלים קדושים ע"י השגות אלוקות שהיו מקשרים בתוך ליבם ובעבודתם. והיה ביניהם סדר ושלום. היו בני לאה והיו בני השפחות וכולם עבדו וכל אחד ידע את מקומו.

והנה מגיע נער אחד מפונק ומחונן, שלא עזב עדיין את אחיזת טליתו של אביו (את סינורה של אמו לא יכל לתפוס כי כבר נפטרה ע"ה), ולא רואים עליו עדיין שום סימן של איזשהוא מאבק דקדושה או הישג רוחני שנקנה ביסורים, ועוד מלשין ומסכסך, והיו בטוחים האחים שהנה אין זה כי אם קליפת עשו שחוזרת ומתדבקת על הקדושה. וצריך לפעול נגדה כי לא יתן איש ישראל להטעות ולרמות אותו ח"ו באיזה חן מזויף. ועוד בכזה ערמומיות ועוד מראה את עצמו כצדיק. ועוד מדבר גבוהה גבוהה ועוד טוען ש"אלומתו" קמ"ה, שהוא שם שממליכים בו מלכים (כמובא בתורה רל"ד), דהיינו שהוא המלך וכל עבודתם בזכותו ובגללו. ועוד מוסיף יוסף הצדיק לספר כדי שידעו אותו אחיו ויעזרו בו לעבודתם הנפלאה, כדי להשלימה באמת ולהסיר כל התערובות שעוד צריך להסיר ממנה, ומוסיף לספר שזכה לזה, היינו להידמות ליוצרו ולהיכלל בו כל כך ולהכניע הטבע בהפלאה שלא היתה כמוה עד שכל הכוכבים משתחווים לו, וכל זה ע"י השגחה שיצא מטבעיות לגמרי שנכלל

כי לא סתם העולם משתמשים במושג "אלומת אור". הרי מה קשור אור ל"אלומה"? הרי אלומה זה מושג של קשירת שיבולים בשדה. אלא שהאור הגשמי גם הוא בלתי נראה ונתפס, כמו האור הרוחני. ואם לא מצמצמים אותו ושוברים את קרניו אי אפשר לראותו, הוא צריך גם להישבר וגם להראות על משהו כידוע. ובקדושה צריך לצמצם את עצמו ואת תאוות ליבו ולבלום את הדחפים הטבעיים ואז מתגלה מלא כל הארץ כבודו הוא אורו כמובא בתורה י"א על "והארץ האירה מכבודו". ויכול לעשות כלים מכבודו, כי "כבוד חכמים ינחלו". ועם כבודו המתגלה נמשכת גם חכמה דקדושה שהיא שורש כל המתהווים וממנה מתחילים כל הקיומים וכל הבריאה (כמובא בשיחה מ'), וכמו שכתוב "כולם בחכמה עשית" כי כמו ש"רצונו של אדם הוא כבודו" כך כבודו יתברך מגלה רצונו עד שרשו שבאחד, ששם הכל שוים ויכול למשוך משם התחלה חדשה וכלים טהורים.

כי כמו שמבואר (שם בשיחה מ' הנ"ל, שנאמרה ביחד עם תורה ז' תנינא), ככל שזוכים לזכך את מיזגו הרע ועוברים על כל המרירות שצריך לעבור במהלך השחרור מטיט היון, כך זוכים לאהוב את דברי הצדיקים ולהכנס בעבודת ה'. וכך זוכים יותר ויותר למקיפים הקדושים שהם שעשוע עולם הבא ונמשכים אז כלים חדשים ובריאות חדשות בבחי' "פרו ורבו" ובבחי' "עוסק בישוב העולם". כי כל השפעת המקיפים וסיבובם שהם בחי' הסביבון שנוהגים לשחק בו בחנוכה והוא מנהג קדמונים, הוא לבנות כלים קדושים לקבל בהם שעשוע עולם הבא. ועיקר הכלים הם בני אדם שיש בהם דעת את ה' ורחמנותו המונהגים ע"י המנהיג האמת

ומי שמקבל את הדיבור הזה נחקק בו נשמת הצדיק ומקבל פני הצדיק, פנים, היינו הדרת פנים היינו זקן (כמובא בתורה כ"ז), היינו אותו האור הקדמון של "בן הזקונים" היפה תואר הזה. כי האמת הוא הפנים של הקדושה ודיבור האמת מאיר אור הפנים למקבל בחי' "מבקשי פניך יעקב סלה", ודוקא יוסף נכלל ביעקב יותר מכולם כידוע. וצריך בשביל זה להיות כמו תינוק כמו נולד עכשיו מחדש ולוותר הכל ולא לתפוס בכלום כי אז נכנס בבחי' זכרון. (כמובא שם בתורה קצ"ב). והכל תלוי בסבלנותו ואריכת אפיו לעבור בכל המרירות שצריך להוציא רגליו השקועות בטיט היום. היינו להתקדש עוד ועוד בקדושת הברית, (כמובא שם בתורה כ"ז) ולזכות לשלום ולהדרת פנים. ואפילו אם לא ראה פני הרב מעולם רק יאיר לו פני הרב באותיות הספר גם יכול לקבל פניו ונשמתו. עד כדי כך גדול כח הדיבור האמת של הצדיק האמת. ולא זוכה לזה צדיק רגיל, להאיר ככה לתלמיד, כי יש בו עדיין קצת תערובת בדקות (עיי' שם בתורה קצ"ב). אלא צריך לדבק ליבו אל הדיבורים של צדיק האמת המופלג ביותר.

ומובא בליקוטי הלכות (הלכות כתובת קעקע וגילוח הלכה ג', על תורה כ"ז הנ"ל). שכשאדם מישראל בא על ציון הצדיק וצועק לה' יתברך שיחון אותו ויציל אותו שאי אפשר ככה לחיות ומה יהיה ממני ואיך אבוא לפניך בורא העולם בבוא היום, אוי לאותה בושה, ואין פני יפים כלל ולהיפך גמור. ומתחנן, אנא אבא רחם הצל אל תשאיר אותי ככה. עשה לפני משורת הדין ברחמיך בזכות הצדיק האמת השוכן פה. ואז נשמת הצדיק יורדת לברר אותו ונתחדשת נשמת התלמיד בבחי' עיבור ומחדש אותו הצדיק כאלו היום נולד

בעיני ה' שהוא בחי' ארץ ישראל והוא עיקר קדושתה. ושכל כך עובד את ה' בבחי' "שויתי ה' לנגדי תמיד" עד שה' החזיר לו מנה אחת אפיים בבחי' "השקיפה ממעון קדשך" שהוא שם קמ"ה בראשי התיבות וע"י שלמות ההשגחה הזאת המליך את עצמו עליהם. (ועיי' כל הבחי' הנ"ל בתורה רל"ד).

ועוד שמקלקל השלום והולך אצל בני השפחות ומשחק איתם ובודאי נכנס בהם כזאת חיות שבלבלה את כל הסדר הקודם, ואפילו בני השפחות אח"כ בגדו בו ולא הגנו עליו כי אף אחד לא הבין והאמין בבן הזקונים הזה שזכה לבוא בסוד הזקן דקדושה הוא שורש הי"ג מיכלי דרחמי שהם שרש הי"ג מדות שהתורה נדרשת בהם שמהם אפשר להפוך כל תורה לתפילה וכל תפילה לתורה חדשה. ואפשר להמשיך צמצומים כאלה שעוד לא היו כי ע"י הרחמים הגדולים אפשר להמתיק את הדינים מהצמצום עד שהשכינה יכולה לרדת מתחת עשרה טפחים, עד שאפילו נשמות שפילות מאד שמשתלשלים מבני השפחות הקדושים שהם בחי' בני בלהה ומלאים בלהות בהשתלשלותם למקומות הנמוכים ובני זלפה שכאשר מתגבר הרע בנסיון נמשך עליהם כל מני זלעפות שה' ירחם ויציל ומי יכול לעמוד שם ולהצילם, לולא יוסף הצדיק המאיר במקום אופל וחושך את הרמזים והשמחה איך גם המקום הזה קדוש בקדושתו יתברך ומלא ברחמיו האין סופיים הממלאים כל עלמין, ואפשר גם מכאן להתקרב לה' ויש בזה פאר מופלא דוקא.

וראה בתורה קצ"ב מעלתו של צדיק האמת על פני כל הצדיקים. כי צדיק האמת הוא ענין אחר לגמרי כי דיבורו אין בו שום תערובת הוא רק אמת לבד ואין יקר ממנו

הצדיק עד "ליבונא דמוחא" בחי' "נוזלים מן לבנון", (עיין שם בתורה קצ"ב), היינו שהדיבור הכתוב באותיות שחורות ימשיך עליך האש הלבנה של נשמת הצדיק. כי הדיבור הוא בחי' "שחורה אני ונאווה" ומיפה את הנפש באור פני הצדיק וכל זה יכול לזכות הבא על ציונו וממשיך עליו את נשמת הצדיק להיות נכנס אצלו בבחי' עיבור ולהוולד ע"י הצדיק מחדש. ראה מעלת ציונו של צדיק האמת. וכל לידתנו כעם, היתה תלויה בזה. כי משה רבינו שידע הסוד הזה של צדיק האמת המופלג, בזמן ביזת מצרים רץ למשוך את ארונו של יוסף, שארונו ועצמותיו הם בחי' קבר הצדיק והשפעתו. ואיתו עברו את הים כידוע וכו' וכו'.

וגם כך צריך ללמוד, את התורה כולה. באור קברות הצדיקים ועם סיפורי צדיקים (המובאים בתורה רל"ד הנ"ל). כי אפילו גמ' ופוסקים צריך ללמוד כך. וכשלא לומדים כך מתעוררת מחלוקת האחים על יוסף. כי למה הגמ' אומרת "אמר אביי" הרי מספיק לומר את דעתו כי הענין ללמד דעת. אלא "אמר אביי" הוא סיפרי מעשיות משנים קדמוניות, כי היה אמורא אחד שקראו לו אביי ובשמו נכלל כל עניינו כי "עשה שמות בארץ", וראה באר"י אין ספור פעמים איך נרמזים ניצוצות הקודש שהתגלו בנשמת אמוראים ותנאים ורמוזים במלחמת האבות. רבא רמוז אצל מלחמת אברהם עם המלכים ועוד ועוד וכל תנא ואמורא היו לו חיים של פלא. ורבינו אמר שצריך לשים אותם מול העיניים כמובא בירושלמי במסכת שקלים פרק ב' ומביאו בתורה קצ"ב הנ"ל. (ובפוסקים ללמוד עם באר הגולה ולומר שם החכם המחדש ולקבל יראתו שמלובשת בחידושו כמובא בתורה ז' תנינא שככל שמאיר יותר החידוש

ונעשה על ידי התלמיד שלום מופלג. כי הצדיק יורד מחדש לתוך עצמותיו המכונסות בציון שהם בחי' נפשו ונמצאים בעולם הזה, ע"י צעקת התלמיד, ומקשר אותם מחדש לנשמתו שבגזי מרומים כפי שזכה ע"י עבודתו בימי חייו בעולם הזה, מה שזכה להאיר כבודו יתברך ולהשאיר אחריו בנים ותלמידים ודיבורים ותורות הנקראים חליפות ולבושים, שעל ידיהם הוא זוכה שם למה שזוכה בכח נרותיו הקדושים הנ"ל. כי טעם כאן בעולם הזה טעם הטוב הנצחי ע"י הכנעת גופו ודחפיו וביטול עצמו אל רצונו יתברך כל כך, שלא יכבה נרו בעולם הבא כלל. ויכול לחפש ולחפש תקוה ורחמנות אצל גזי ה' יתברך לכל בריה. במקום מוסתר שאין שם שום קטרוג והרע עין של יון ורומי, וכל השרשים העליונים שלהם לא מגיע שם כי שם רק רחמנותו וטובו הנצחי. ושם הנצחון האמיתי של הצדיק לעורר רחמי ה' על כל בני ישראל. (כמובא שם בשיחה קל"ד הנ"ל בשיחות הר"ן), זה קורה דוקא אחרי הסתלקותו, החיפוש המופלא הזה. ומתחדש שם חידושים נפלאים.

אבל החידוש הזה של לרדת לעולם הזה ולחדש את עבודתו וכל השגתו בשלמות התקשרות העולם התחתון לעליון, זה יכול הצדיק רק ע"י הבאים על ציונו וממשיכים את נשמת הצדיק למטה בצעקת ליבם האמיתית. ונעשה מזה קשר העולמות ושלום מופלג בחי' הדרת פנים בחי' זקן. עיין כל זה שם. בהלכות גילוח וכתובת קעקע ג' הנ"ל. וע"י הארת ציונו הקדוש והתיקון הכללי והתחינות שם ולימוד ספריו ואמרותיו הקדושים תזכה לקבל פניו. ויכול התלמיד על ידי ההתקשרות הזאת והזכות הזה שגורם לצדיק כזה תענוג של חידוש העולמות והשלום, שיאיר בו הדיבור של

לישראל לקבוע את הזמן. גם עצם זה שהבורא מאציל בכלל כח כזה לקבוע את הזמן, ושהזמן הוא בריאה שיכולה להתגמש והמירוץ הוא לא כל כך מציאותי כמו שהוא נראה אלא המציאות האמיתית היא יראת שמייים, וגם שבחר דוקא ביהודים למלוך בזה, שהרי בעיני היווני מי שמולך צריך להראות כך וכך לפי טינופם המסולף וכו'.

אבל כל כח יום טוב הוא משבת. ויום טוב עצמו למרות ריחוקו מלהיות נשלט תחת הזמן והוא במערכת זמן לגמרי אחרת, מערכת הזמן שקשורה יותר למקיפים שהם "תקופות הימים תקופות השנים" (כמובא שם בתורה ז' תנינא), אבל בכל זאת יש לו קשר להמלכת ישראל בעולם הזה על האומות ויציאת מצריים והכנעת הרע. ולכן יש בו אוכל נפש שהוא קצת מלאכה מותרת. אבל שבת אסור במלאכה בכלל. ושבת קביעה וקיימה ואין ישראל קובעים אותה, והיא קשורה במקיפים שהם מעבר לזמן בכלל. ולמרות חומרתה בהלכותיה יש בה ענין שהיא קלה יותר מיום טוב. כי ביום טוב נאמר שאם לא יתנו צדקה אז לא מקובל היו"ט אצל ה', "וזריתי פרש על פניכם", אבל בשבת אפילו בלי צדקה. ולמרות שצדקה של שבת היא שלימות האמונה והצדקה (כמובא בתורה ל"א ובתורה נ"ז), אלא לענין מי שלא הצליח לנדב ליבו לה' מי שלא זכה לשוב באמת ולכבד חכמי ישראל, מי שבלהות וזלעפות עוטפות את ליבו וכביכול אין לו תקוה. אע"פ כן שבת יכולה היא שתרחם אפילו עליו בלי צדקה ובלי כבוד.

וזה החילוק בין הצדיק יסוד עולם המופלג שהוא נכלל באלוקותו יתברך כל כך שהוא קבוע ועומד, והוא בבחי' "שויתי" עליון מאד שזכה לזכרון נורא מאד

יותר מקבלים את היראה של המחדש). וגם כל דיבוריהם הקדושים וצורת טענתם והילוך הגמרא אם תשים לב אחי, הוא כולו סיפרי מעשיות משנים קדמוניות ולא תפסיד כלום מזה רק תרויח כי ימשכו עליך האורות של נשמתם הקדושה, כי בזה אתה מכבד להם באמת שאתה מאמין להם שכל דבריהם רזין ורזין דרזין. ודוקא בגלל שאתה לא מבין את הרזין, האמונה שמאמינים בהם היא לבוש נפלא להם להתלבש בתוך דיבורך ולנשק לנפשך חיות אלוקי שלהם ממקומם הנשגב. ובזה בטח ובטח יש תיקון המחלוקת והמשכת השלום. כי כל המשכת נשמות הצדיקים ע"י ציוניהם וספריהם הקדושים עושה שלום. (כמובא בהלכות גילוח וכתובת קעקע הנ"ל).

וזה החילוק בין יום טוב לשבת. וגם הפלא הגדול של קדושת ראש חודש שדוקא בו בחר ה' יתברך להחיל את קדושת ראש השנה. כי בכל יום טוב מאיר מאד אור הצדיקים כידוע ומחויבים מאד לכבד הימים טובים ולקבל פני רבו, שאז מאיר גדולת הצדיקים גדולת ישראל שהם שולטים על הזמן כי הם מקדשים החודשים והמועדים, ועל ידיהם נקבע התאריך היינו אריכות הזמן או קיצורו, וזה אפילו בדברים נוראים שיש בהם איסור כרת כמו פסח ויום כיפור, וכל זה בסוד עיבור החודש שהוא סוד הנמסר לחכמים ובזה מאיר גדולתם וכבודם. וכל אחד מישראל מקבל בזה את שפלותו ומקומו בתוך כבוד התורה שעל ידי זה ניצול מגדלות. (כמובא כל זה בתורה קל"ה "כי אקח מועד אני מישרים אשפוט").

ועל זה התעורר כל כך זעמם של היוונים שלא יכלו לסבול את הדבר הקדוש את ההשגה שהבורא יתברך שמו נתן

אסק שמיים שם אתה" משיג את ה"שם אתה" היינו שרחוק מאד מהשגתו ואין יודעים כלל ונכנס כל פעם מחדש בשפלות חדשה, בחידוש האמונה ברחמי ה', בחיות גדול מאד. ורואה דוקא ע"י הגילוי כמה עוד לא התגלה כלל, וע"י זה מחדש את כל הצדיקים לחפש יותר ויותר את ה' יתברך, על אף מציאתם הקדושה שמכבר, רק שיזכו לשמוע ולהתבטל אליו באמת. וכן מכניע קנאת המלאכים שהם נקראים דרי מעלה ומתהפכים להיפך לגמרי ללמד זכות על ישראל ולעזור להם בכל. ודוקא ע"י זה השפלות יכול לעורר את כל ה"שוכני עפר" את כל הנתונים תחת לחץ הקליפות והכפירות והיניקה הרעה, לעוררם ולהקיצם ולספר להם כמה ה' יתברך אוהב אותם ואת עבודתם וכל פירור של התחזקות מצידם. בחי" הקיצו ורננו שוכני עפר" שהוא בחי' תחיית המתים ואור הגאולה שלעתיד שממשיך צדיק האמת בו ביום.

ואצל אדם הראשון שעוד לא היה מבורר הבחינה הזאת עד כדי כך, כי עוד לא התחילה להתברר קדושת ישראל, ורחמי ה' לא היו כל כך מבוררים ברצון כוונתם הפנימית לאדם. ולכן יכול הנחש לשחק עמו. והפיל אותו בגאות. כי צריך לשתף בחי' "איה" עם "מלוא" היינו עם "מלא כל הארץ כבודו". לדעת שה' יתברך נסתר מאד ואין אני יודע כלל ואם זאת ה' יתברך נמצא עימי תמיד ומסובב וסוכך עלי והוא רחמן עד אין סוף, ועל ידי זה נמשך יראה לכל מצב כי ברגע שה' כאן הקליפה בורחת ומסתלקת הגאות. רק צריך להאיר הדעת הקדוש הזה שה' איתי, ומיד נמשך יראה גדולה ומסתלקת ובורחת הקליפה. וגם כשהולך טוב בחי' "רצוא" הנ"ל, צריך להמשיך את היראה ע"י בחי' "איה" בחי' "מה" בחי' "מה חמית מה פשפשת" בחי'

בבורא יתברך ויש לו בחי' השגחה כזאת שאסור הוא בשום מלאכה והשתדלות, שלא יהיה שום מעשה ודיבור ומחשבה שלו ח"ו יוצא שלא ע"י היחוד העליון, ואם נכנס אצלו דק מן הדק שלא לשם שמים מוחלט ולא מתוך דבקות שלימה בשם ה' הוא מיד עושה תשובה נוראה וכו'. ומחויב מאד לשקול דיבוריו בפלס שלא יצא ממנו דיבור ששייך למקיפים הנ"ל שהם מעבר לזמן כי יכול לקלקל מאד ע"י זה ולגרום ריבוי אור. והוא שורש המרכבה הקדושה של עולם התיקון והוא חידוש נורא בכל פעם שהנשמה הקדושה הזאת מתחדשת להוולד בעולם הזה ולקדש אותו מחדש באור עולם התיקון בהשגחתו יתברך שמו.

וזה הקשר הנורא בין ראש חודש ובין ראש השנה. כי ראש חודש הוא אפילו לא יום טוב ומותר במלאכה לגמרי, רק שיש בו תוספת קדושה ואומרים בו מוסף. וכל ענין תפילת מוסף הוא ענין יוסף הצדיק בחי' "יוסף ה' לי בן אחר", בחי' התחדשות התשובה ולידת המוחין מההעלם אל הגילוי. ובראש חודש מתגלה תחילת עליית המלכות והלבנה מההסתר והעיבור, ומקדשים את הנקודה הקטנה הטובה של הקדושה שמתגלית, וממליכים אותה שתהיה עוד לאלפי רבבה. כי גדולת הצדיק האמת היא, שיכול למצוא טוב בכל ישראל באשר הם, ובכל דבר נברא יכול למצוא את רצון ה', את השכל שיש בכל דבר שנברא זה הדבר לספר נפלאות הבורא ודרך עבודתו. וכל זה ע"י שיש לצדיק בחי' "מה" בחי' "איה" (כמובא בתורה ז' תנינא), שהצדיק יכול בכל הדרי מעלה לעורר אותם ליראה חדשה שהם עדיין לא התחילו להשיג כלום באלוקותו. כי הוא עצמו מחדש כל פעם את שפלותו וכל פעם מחדש ע"י זה את השגתו המופלאה. בחי' "אם

להם והם יכולים להעיר ולעורר ולהאיר לכל איש ישראל את הרמזים השייכים לו איך הוא בעצמו יתקרב אל ה', אל היראה והשפלות שהם חיי נצח. ואל העין הטובה ואל אור הנרות הקדושים שממשיכים את השמן משחת קודש להיות נגלה ומאיר.

כי כל זה הוא בחי' חנוכה (כמובא בשיחות הר"ן שיחה רס"א), כי העיקר שתהיה האמונה שלימה שאז נמשכים כל הברכות. ואמונה היא בחי' רגל שהכל עומד עליה בחי' "בא חבקוק והעמידם על אחת". והפגם באמונה הוא ע"י גדלות. כי את האמונה מתקיפים הכפירות תמיד, והכפירות מכניסים גדלות באדם. ואז ר"ל ה' כביכול לא יכול לדור עמו והקליפות נוטלים הברכות. והעיקר שהאמונה תהיה זכה וברורה ולא בחי' ערב היינו ערוב של גסות וגדלות. וכשמדליק נר חנוכה נמשך ע"י השמן הקדוש חכמה לעיניו, ויכול לראות שפלותו ואז נשלמת האמונה שהיא בחי' רגל וזה בחי' "תכלה רגל מן השוק". ואז "במקהלים אברך ה'" היינו ששם ה' נשלם ע"י האמונה, ולעתיד שיהיה קץ לכפירות יוכלו לקרוא לה' בשמו ממש כמו שהוא נקרא בשם הויה, וזה מאיר ומתנוצץ לכל אחד בחנוכה כפי בחינתו וכפי מה שלוקח אור הנרות לליבו, לראות שפלותו ולהשלים האמונה ע"י דחיית גסות הגדלות. (ראה כל זה שם).

והנה לעשות כלי שהוא הנר, שבתוכו שמים השמן הקדוש צריך לשני כוחות. האחד הוא האור החיצוני לכלי שמקיף אותו מבחוץ, והשני לאור פנימי שנכנס לתוך הכלי ומאיר בו עד אמצע הדופן, עד שדבקים האורות משני הצדדים ונעשה כלי. (כמבואר בעץ חיים לאריז"ל). וזה האור החיצוני הוא נקרא מקיף והוא בחי' "איה", כי שם באור המקיף הקדוש והנורא הזה

הרי אתה קטן מפשפש כי הוא עושה רצונו מוחלט ואתה בעל בחירה ה' יציל אותך וכו' וכו' היינו שגם בטוב ובריצת המוחין וההצלחה האמיתית צריך להכניס את הדעת שצריך מאד לחפש את ה' ואת אור צדיק האמת כי הם נסתרים מאד, ודוקא כאשר הם מתגלים הם נסתרים עוד יותר. וע"י הדעת הזאת נמשך שוב יראה גדולה וטובה לחיים.

וברחמנותו הגדולה עשה ה' יתברך את ראש השנה, שאז מתקנים פגם הגאות והמרידה של כל אחד ופגם החיפוש האמיתי, פגם היראה, בראש חודש דוקא. כי אז מאירה הנקודה של קטנות הקדושה בכזאת ענוה שה' יתברך עצמו עושה תשובה על שמיעט את הירח. ואז בקל יכול כל אחד לשוב בכח ההארה של התשובה כביכול של הבורא בעצמו. ובראש השנה זה נחוץ מאד כי אז צריך לעמוד רש ונכלם לפניו יתברך ולבקש מאד על הזכרון ועל היראה ושתהיה לחיים ולשלום.

ודוקא בזמן המיעוט אם מקשר עצמו לצדיק, הצדיק יכול להבין ממה שמסבב ה' יתברך עם התלמיד, השגות עצומות. כי הצדיק מבין את הרמזים שמרמז ה' בצמצום ובקטנות. ואז דוקא הזמן שיותר קל לברר הרמזים כי ה' בעצמו מקטין עצמו עד שכביכול אפשר לתפוס בו. (כמו בסיפורי מעשיות על המלך העניו והפרוטרט עיין שם). והוא בחי' "אציע שאול הנך" היינו הנה אתה. וראה בהלכות ברכות פרטיות הלכה ה' באות ט"ז שם, ר' נתן מבאר איך הצדיקים מוסרים נפשם להבין הרמזים שה' יתברך ממשיך בכל יום לכל אדם מישראל ודוקא בקטנות שאז הצדיקים פועלים ע"י אמונה דוקא, והיא הכלי לגילוי החכמה והאמת ועל ידי שפלותם הנוראה ואמונתם, ה' יתברך מגלה

שיהיה, כי הם באים מצד ההסתרה והחלל הפנוי. רק כשיש צדיק כזה שזכה להכניס בתוך בחי' "איה" את בחי' "מלא" בכזאת שלימות, היינו שיש לו כזאת שפלות שעל ידה בא לאמונה שלימה שבכל בחי' "איה" נמצא שם ה' יתברך ורחמנותו ומלא כל הארץ כבודו. גם בבחי' "איה". כי בארץ כן בשמים הכל נמשך מכבודו יתברך וע"י השפלות וההכנעה זוכים ל"ארץ כנען" (כנ"ל בשיחה רס"א), שהיא כניעה קדושה לה', שהיא ארץ כנען האמיתית קדושת ארץ ישראל המאירה מכבודו יתברך, שלשם מנהיג אותנו המנהיג הרחמן (המובא בתורה ז' תנינא, "כי מרחמם ינהגם"). ושם בארץ הקדושה נסתרים הכלים הקדושים המאירים את הדעת הקדוש כי "מלא כל הארץ כבודו". הן בארץ השפלה והנבדלת והן בארץ העליונה, שממנה נמשכים כל הכוחות והצבאות העליונים.

היינו שאת הצדיק האמת הזה לא יכולים להפיל בהסתרות, והוא תמיד מנצח באמונתו שה' נמצא. וממילא הוא מוצא טוב בכל אדם ויכול לעוררו ולחזקו ולהקיצו, כי גם בכל אדם יש בחי' "איה". איה קדושת איה נשמתי איה אבדתי, והצדיק מוצא לו את זה בכוחו השפל. וזה הצדיק שיש לו בחי' "מה" כזה בחי' "מה" אנו מה חיינו", הוא נכנס בסוד עולם התיקון ובבחי' המקיפים שלעתיד לבוא, וממנו כל אחד מקבל את חלקו בתיקון, קטן כגדול.

ושאר עובדי ה' הצדיקים המופלגים עובדים את ה' בתורה שכבר נתגלתה שהיא בחי' "מלוא", אבל הוא האחד ויחיד לה' שממשיך תורה חדשה בחי' "איה" שמשם חידוש התורה האמיתי ומשם חידוש כח כל נשמות ישראל להתחזק בנקודות טובות. והכל תולה בענוה (כמובא שם בסוף תורה

מקבלים חיות כל ההסתרות שמהם נבנים הכלים. כי צריך כל אחד למשוך עצמו מהגסות של החומר ולכנוס עצמו בקדושת הברית יותר ויותר שאז מכניע הגדלות (כמובא בתורה י"א הנ"ל), ואז מאיר הכבוד בארץ. והוא מאיר באור פנימי. וזה האור הפנימי נקרא "מלא" בחי' "מלא כל הארץ כבודו". ושני ההארות האלה יחד שהם הארת הדעת השלימה הנ"ל, הם נמשכים מחכמה שהיא השמן הקדוש המאיר את העיניים לראות שפלותו.

ויש ידיים בים החכמה (כמובא בתורה ז' תנינא) וע"י הידיים מבינים את הרמזים שהצדיק מרמז לכל אחד. כי אי אפשר לומר הכל בדיבור כדי שלא יהיה ח"ו ריבוי אור שמזה יונקת הגדלות והכפירה והקליפות, רק צריך גבול של שתיקה. וזה חכמת הצדיק האמת הממשיך את המקיפים ליצור הכלים, לדעת מה לדבר והיכן לשתוק ואיך לרמוז על הסוד המלוכב בשתיקה בתנועות ידיו וגופו. כי כדי שהאור הפנימי יכנס ויאיר הכבוד עד שיבוא לאמצע דופן הכלי, ויהיה דבקות האורות וימשך הדעת הקדוש צריך להבין את הרמזים שמעבר לדיבור. [כי זה הדיבור הוא סוד גדול והוא ענין היחוד ויפה לו הצניעות]. וזה ע"י הידיים שבים החכמה. כמו שאדם מסביר ובתנועות הידיים מבאר מה שלא ניתן לאמר במילים. ולאלה הרמזים צריך להקשיב טוב טוב אחרת לא ישמע אותם. ושמיעה תליה בליבא כידוע. וזהו הקריאה הקדושה "שמע ישראל" כי צריך לשמוע את מי ששורה עליו הא-ל. שהוא הצדיק המופלג שיש לו בחי' "מה" בחי' "איה" מקודש ע"י אין סוף נרות המחפשים ב"גנזיא דמלכא".

ומי שיש לו בחי' "מה" בשלמות זה רק ע"י בחי' "מלוא", כי "מה" ו"איה" לבד יכולים להפיל את האדם לכפירות יהיה מי

הבחי' של יוסף של תוספת וחידוש כדי לבוא לשלימות הנ"ל. כי בלי חידוש אי אפשר, כי בלי חידוש לא זוכים לשפלות באמת שלענוה ושפלות זוכים דוקא ע"י התנוצצות המוחין שהיא חידוש התורה בבחינתו הפרטית, שמקבלים ע"י שרואה את עצמו עם הצדיק האמת בחי' משה (כמובא בתורה ע"ב תנינא, עיי"ש). שכל זה הוא בחי' יוסף המחדש ואחיו המקבלים הנ"ל. ומלכת החידושים היא השכינה הקדושה שנתמעטה ותתגדל ותתקדש עד שתהיה עטרת בעלה ב"ב, שזה נקרא חידוש, כי בדבר קבוע אינו נקרא חידוש. וכל הנשרכים אחריה ואחרי הצדיק האמת המשמש אותה וכל המתאבלים על הסתרת אורה בחי' "איה" וכל המאמינים שהיא שלימה גם עכשיו כמו הלבנה, שבאמת שלימה ומליאה רק נראית פגומה, שזה בחי' "מלוא", יזכו לשמוח שמחתה עדי עד, ביום שמחתה ובנין ביתה וביום חנוכתה.

ובאמת הסביבון מסתובב ולפי התיקון פעם זה למעלה ופעם זה למעלה, והסיבוב ועצירתו תלוי במסובב כל המקיפים, הוא ה' יתברך שיושב מאז בריאת העולם ומשדך שידוכים, הם כל פגישת הכלים ואורם לבנות פרצוף השכינה השלם, ונאמר לרבינו הקדוש "אתה תהיה שדכן" כמובא בחיי מוהר"ן. כי בו נכלל כל עולם התיקון. ולו אנו צרכים לציית. ולהשתרך אחריו לכל מקום. על פי דרכו הקדושה ועצתו האמת. ואם נהיה באמת "דרי-דל" כראוי, לא תהיה קנאה בינינו כי כל אחד יבין שבבחי' "היולי" כולנו אחד. רק ע"י חכמת הידיים והרמזים ובניית הכלים והכבוד, כל אחד נמצא בבחינתו ובמקומו. וחלילה לחלוק או לדבר על אף אדם מישראל. או להבאיש ריחו אור נשמתו. רק לחזק ולהאיר פנים

ז' תנינא וכן בשיחה הנ"ל רס"א) וזה זוכים דוקא בחנוכה.

כי בחנוכה מאירים המקיפים הקדושים אל תוך הכלים של הנרות שאז כל אחד כפי בחינתו ומקומו יכול להשיג שלא משנה באיזה בחינה הוא נמצא עכשיו, שרשו הוא בה' יתברך. וכל הדרגות והכיבודים הם רק הארה מכבודו, ולעתיד יהיה רק כבוד ה'. וכל חלוקת הכבוד שהיא האור הפנימי של כל אחד נמדדת עתה במסורה כדי שלא יהיה ריבוי אור ויבנו הכלים בקדושה. אבל לעתיד יאיר הכבוד כפי מה שכל אחד זכה לקשר את עצמו לצדיק האמת, ולבנות כלי בחינתו הקדושה. וכל זה ענין ה"דרידל" (שמביא רבינו בשיחה מ'). כי הוא בחינת דרי – דל. היינו הדרים בביתו של הצדיק האמת הנקרא עני ודל על שום שפלותו. והוא הצדיק חי חיים טובים בעניותו כי רואה בכבוד השכינה ומשרת אותה. והיא נקראת דלה שאין לה מגרמה כלום. והכל כדי שלא יהיה ריבוי אור (כמובא בתורה א') ולעתיד כמובא באר"י תהיה הלבנה והשכינה "עטרת בעלה" היינו העטרת והמקיף הנ"ל. שתהיה גדולה מבעלה כי הכבוד יאיר דוקא מהארץ, ותהיה היא תפארתו ואעפ"כ לא תהיה מחלוקת ביניהם. כי יתקן ויתמתק מיעוט הלבנה. ואז יהיה שם ה' שלם (כמובא בשיחה הנ"ל רס"א).

וזה בחי' "וישב יעקב בארץ מגורי אביו". אביו היינו יצחק, בחי' שלוב וישוב בחי' יעקב שם הויה עם בחי' יצחק שם אלוקים, בחי' יחוד חמה ולבנה. בחי' הגאולה. וזה "בארץ כנען" היינו כניעה ושפלות שמאפשרים יחוד הלבנה בחמה. וכל זה תלוי בבחי' "אלה תולדות יעקב יוסף". ומובא באר"י בכוונות חנוכה שזהו היחוד השלם הנעשה בזאת חנוכה שהוא הארת יעקב ויוסף כאחד. כי צריך את

הוא האמונה ע"י זריחת השכל שהוא כמו נר הזורח בכח השמן שבמח. ועל ידה הכנעת האכזריות שממנה יונקים הכפירות חיות רעות הנ"ל.

ואליהו הנביא הכניע אותם כל כך ע"י כח תפילתו עד שהביא את העורבים שהם סמל האכזריות לפרנס אותו. ודוקא ע"י זה נענה דוקא בתפילת המנחה. (ראה כל זה מבואר שם במנחה ב'). [ואליהו הוא פנחס כידוע שקינא על קדושת הברית וזכה לכהונה וקיבל כוחו מיוסף הצדיק שהכריע את הנסיון לקדש לאלוקיו]. כי בזמן המנחה שהוא בחי' התגברות הרוגז כנ"ל צריך להכניע ע"י מצח הרצון הנמשך ע"י י"ג תיקוני דיקנא, וצריך אז את כוחו של ה"בן זקונים" הוא יוסף הצדיק. [וזה שבחלום יוסף נכנעו לו כל הכוכבים כי ביטל והכניע חכמת הטבע לגמרי בכח קדושתו]. כי אז צריך להמשיך בחי' מנחה של שבת, שהיא בחי' מצח הרצון רעוא דרעוין. וצריך להמשיך כוחה לימי החול. וזה דוקא ע"י יוסף משה ודוד שנסתלקו דוקא בזמן המנחה של שבת, כי הם בחי' שורש הרצון.

והנה הנרות הללו שאנו מדליקים הם בכח החשמונאים הכהנים הקדושים, שמסרו נפשם על קדושת הרצון והמשיכו פדיון נורא הוא הארת הרצון המתחדשת בכל פעם בימי החנוכה. ודוקא סמוך מיד אחרי המנחה שכידוע לכתחילה עיקר זמן ההדלקה הוא רגע לפני צאת הכוכבים. לפי הרבה ראשונים, (ש"ע תרע"ב סעיף א' משנה ברורה וביאור הלכה שם). והנרות ממתיקים את בחי' הזקנים הנ"ל, ובחי' הימים הפגומים, ובחי' החיות רעות וטורפות האמונה הנ"ל. ואח"כ אחרי ההדלקה שעולה הרגל מהשוק, יש מעת לעת יום שלם לילך בהארת הרצון הזאת בחצות ולימוד הלילה ושחרית וכל היום,

ולחיות "דורש טוב לכל זרעו". כי "כולך יפה רעייתי ומום אין בך". ה' יעזרנו ויצילנו מעתה לחזור על זה בתשובה שלימה ולא לפגום עוד. ובפרט על צדיק האמת. כי כל אחד מאנשיו הקטן כגדול הוא חלק עצמותו של רבינו ממש כמו שכל יהודי הוא חלק אלוה מלמעלה, וצריך להתחנן ולזעוק קולות נוראים ומשונים לפני ה' יתברך שיטהר אותנו מכפירה כזה הבאה ע"י גדלות, ה' ישמע ויציל.

ועל האמונה הקדושה ומסביבה מתנפלים הכפירות לינוק, ורבינו הקדוש כתב (תורה ד' תנינא) שהם בחי' חיות רעות שכופרים ברצון שהוא שרש האמונה. ובכל יום טוב נמשך הארת הרצון כי אז נזכר יציאת מצרים שרצה ובחר בנו וכו'. רק שבכל יום טוב באים אלה החיות רעות להתנפל, והם בחי' אכזריות. ור' נתן מבאר (בהלכות מנחה הלכה ב'), שהימים טובים הם בחי' תפילה ולכן הם כנגד שלוש תפילות שבכל יום. ותפילה היא אמונה כידוע, (מובא בתורה ז' חלק א'). ולכן בזמן התפילה באים החיות רעות האלו, ומבאר שם ר' נתן, שעיקר הדין של זמן המנחה נעשה ע"י אלה הזקנים שלא זכו לחדש את היום בחידוש דקדושה כראוי וע"י זה נעשה רוגז למעלה, בבחי' שרש הימים הם "תקופות הימים" הנ"ל, וע"י זה יונקים אלה החיות רעות ומסלפים הרצון ה' ירחם, ומכניסים אכזריות בלב, היפך הרחמנות של המנהיג האמת.

ועיקר הכנעתם הוא ע"י הארת הרצון שנעשית ע"י צדקה. והיא קדושת הצדקה שנוהגים לחזר אחריה בחנוכה כידוע. והיא בחי' "ויאמן בה" ויחשבה לו צדקה". היינו שעיקר הצדקה משקלה הקדוש ע"י האמונה שבה (כמובא בתורה ל"א, ובתורה רכ"ה) שעיקר הצדקה הוא ע"י הבטחון

בחי' חנו- כ"ה, המשכת החניה כנגד מירוץ האכזריות של החיות הטורפות ע"י קדושת שבת הוא משה רבינו בעצמו, אל תוך ימי החול שאחרי החורבן, מתחת עשרה טפחים שהשכינה לא יכולה לרדת שם, זולת תפילת הצדיק המופלג. ונענה משה רבינו מנהיגנו הרחמן שהאיר לנו הדעת שיש א-לוהים מושל בארץ ברחמיו. וראוי לנו מאד בימים הקדושים האלה להתגבר ולהוסיף וללכת בתפילה ובתחנונים "אנא כגודל חסדיך ורחמיך סלח נא כפר נא הצל נא לנו ולכל עמך ישראל והושיע לנו אמונה שלימה ורב ברכות וישועה", וה' יעננו. וישמע קול רינה ושמחה וצהלה באהלי צדיקים אמן ואמן.

כל אחד כפי בחינתו. כי ההדלקה היא המשכת אור בית המקדש ורחמנות כפרת העוון והמשכת הדעת הקדוש בכל בית, להוציא את ישראל מעוון ולהכניס בהם רחמנות ה' יתברך, ואחרי ההדלקה נמשך זה האור כל היום. וראוי מאד להשתמש בו ולזכות בכרכתו בכל היום. ואח"כ מוסיף והולך עוד יום ועוד יום עד היום השמיני שאפילו בבית המקדש היו רק שבעה קנים ועכשיו וכו' יש שמונה. וכל זה בכח תפילתו של משה רבינו ע"ה שהתפלל "סלח נא לעוון העם הזה כגודל חסדיך וכאשר נשאת לעם הזה ממצרים ועד הנה" שרמז בתפילתו "הזה כגודל חסדיך וכאשר נשאת" ראשי תיבות חנוכה, (כמובא בתורה ז' תנינא הנ"ל). שהמשיך